

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 4 nov. 1950

Voor Van Maarseveen persoonlijk, mede voor Spitzzen en Stikker persoonlijk. Referte Uw 368.

1. Gisteravond deelde Hens op grond van door hem van zijn directie ontvangen telegram en na overleg met mij aan Djuanda mede dat de KPM het vonnis onaanvaardbaar acht en in hoger beroep gaat. Voorts dat de reeds aangevangen reizen zullen worden voltooid. Djuanda toonde zich opgelucht over dit standpunt der KPM en zeide dat waarschijnlijk geen nieuwe vervoeren te verwachten waren. Hiermede was het gesprek beëindigd.

2. Ik heb zo juist vernomen dat Ambon gevallen is. Ofschoon dit feit van gunstige invloed kan zijn op het verdere verloop, zijn daarmee echter toch niet alle moeilijkheden opgelost, met name bestaat de mogelijkheid dat de Indon. Reg. aan de KPM zal opdragen militairen of burgers of wel proviand voor de APRI zowel als voor Ambonese bevolking van het gebied van de RMS te vervoeren. Mocht de uitspraak van de President in kort geding door hof op korte termijn worden vernietigd, dan zou aan een zodanige opdracht zonder meer gevolg kunnen worden gegeven. Indien echter hetzij bedoelde opdrachten gegeven worden hangende het appèl hetzij vonnis van de President in hoger beroep bevestigd wordt zal de KPM de moeilijke vraag ter beantwoording krijgen welke houding zij dan tegenover zodanige opdracht moet aannemen. In verband hiermede rijst een aantal vragen die ik mij veroorloof U in overleg met Hens voor te leggen:

A Vonnis houdt verbod in van ter beschikkingstelling van RI van schepen 'zolang krijgsverrichtingen tegen RMS voortduren', wat moet hier onder krijgsverrichtingen worden verstaan? Indien het geordende verzet afgelopen maar in de bergen nog tegen guerrilla's moet worden opgetreden duren dan de krijgsverrichtingen nog voort? Indien RI zou verklaren dat de krijgsverrichtingen zijn afgelopen mag de KPM dan die verklaring voor haar beslissend beschouwen?

B Vonnis verbiedt vervoer van 'personen of materiaal'. Hiermede zal in de eerste plaats bedoeld zijn militairen en oorlogstuig. Valt er echter ook onder burgers en levensmiddelen?

C. Indien antwoorden op sub A en B gestelde vragen zodanig uitvallen dat opdrachten die KPM eventueel van RI zal krijgen, geacht moeten worden in strijd te zijn met het uitgevaardigde verbod, moet de KPM dan die opdracht weigeren of is met het oog op uiterst bezwaarlijke consequenties van weigering andere oplossing mogelijk?

Zal gaarne op hierboven geformuleerde vragen antwoord ontvangen in welk verband ik overbreng het verzoek van Hens om terzake overleg met zijn directie te plegen.